

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за Локална Самоуправа („Сл. Весник на РМ„, бр.5/2002), член 132 став 1 од Статутот на Општина Кавадарци („Сл. Гласник на општина Кавадарци“, бр.8/2005...75/21),

Советот на Општина на 21-та седница одржана на ден 22.12.2022 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА РАЗВОЈ НА НЕВЛАДИНИИОТ СЕКТОР ЗА 2023 година

ВОВЕД

Програмата за развој на Невладиниот сектор на Општина Кавадаци е креирана врз основа на член 36 од Законот за Локална Самоуправа (Сл. Весник на РМ бр.5/02), член 49 од Законот за здруженија и фондации (Службен весник на РМ“, бр. 52/2010 и 135/2011, 55/2016) и врз основа на Кодексот на добри практики за финансиска поддршка на здруженија на граѓани и Фондации (сл. Весник на РМ бр.130/2007)

Оваа Програма има за цел:

- унапредување на соработката помеѓу Општина Кавадарци и здруженија и фондации, преку воспоставување на механизми за соработка.
- да ја зголеми транспарентноста и отчетноста на Општина Кавадарци преку зголемување на протокот на потребни информации помеѓу Општината и граѓанските организации.
- инициирање на поголема партциципативност на граѓанскиот сектор, преку негово директно вклучување во работењето на Општина Кавадарци, како и креирање на заедничка програма со цел искористување на повеќе ресурси.
- да ја подобре и зајакне соработката на Општина Кавадарци со Здруженијата и Фондациите.
- да ја стимулира работата на HBO – Секторот.
- да ги зајакне кадровските капацитети на Здруженијата и Фондациите.
- Инклузивен процес и учество на граѓанскиот сектор во процесите на дефинирање на развојните активности и иницијативи на Општина Кавадарци.
- Создавање предуслови за креирање на ефикасни партнериства.
- Афирмација на Општина Кавадарци како општина со развиена мрежа на HBO кои остваруваат соработка со HBO.

- Грижата за младите и соработка со НВО- секторот, во согласност со можностите.

НОСИТЕЛИ НА ПРОГРАМСКИТЕ АКТИВНОСТИ

Програмските активности предвидени во Програмата за Развој на Невладиниот Сектор ќе ги реализира Секторот за Локален економски развој на Општина Кавадарци, кој во соработка и координација со Градоначалникот како и Невладиниот Сектор од општина Кавадарци ја изготви оваа Програма.

СОДРЖИНА

Во Општина Кавадарци има исклучително активен граѓански сектор кои делуваат во повеќе области и нивните активности и програми се во насока на подобрување на квалитетот на животните стандарди на граѓаните на Општина Кавадарци со придонес кон пошироката зедница.

За таа цел изготвена е Стратегија на Општина Кавадарци за соработка со граѓанските организации 2021-2025, за взаемен придонес кон реализације на стратешките заложби.

При изработката на оваа Стратегија, беа усогласени новите стратешки цели со националните политики на Владата за соработка со и развој на граѓанскиот сектор за периодот 2018-2020 година, Програмата за развој на Вардарски плански регион 2021-2026, Програмата за одржлив развој и децентрализација 2021-2026 и Стратегијата за регионален развој на Република Северна Македонија 2021-2031.

Стратегијата за соработка со ГО е поврзана со визијата на општина Кавадарци која гласи:

“Продолжување на динамичната тенденција на развој на општина Кавадарци, како атрактивно место за живеење, стекнување на образование, развој на претприемништво, како модел за добро и ефикасно управување, заснован врз традиционалните општествени вредности но и на иновативност.

Водечки принципи:

- Почитување на правото и законите
- Добро управување
- Партиципативност и демократичност во донесување на одлуките
- Транспарентност и отчетност
- Толерантност и недискриминација
- Финансиска стабилност и дисциплина
- Ефективност на инвестициите

Согласно визијата стратегијата ги опфаќа следните стратешки приоритети:

Стратешки приоритет 1: Јакнење на капацитетите на граѓанскиот сектор и на општинската администрација за соработка со ГО и нивен развој

Стратешки приоритет 2: Вклучување на ГО во креирање на ефективни локални политики

Стратешки приоритет 3: Ефективно управување со буџетот за одржливост на граѓанскиот сектор

Стратешки приоритет 4: Поддршка на активностите на ГО за промоција на туризам и поддршка на еколошките агенди на ГО

Со истражувањето на потребите на НВО секторот се утврдени слабостите, можностите и ризиците на тековните програми за развој на граѓанските организации во општина Кавадарци. Ова ќе го постигнеме преку:

- Обезбедување на финансиски услови за невладините организации за непречено функционирање преку распишување на јавен повик за распределба на финансиски средства за проекти и проектни активности за 2023 година, со цел да се зајакне нивната ефикасност и придонес кон локалната заедница.

Средствата ќе бидат обезбедени од Буџетот на општина Кавадарци каде што општина Кавадарци ќе распише Јавен повик за невладини организации, утврден според веќе усвоена ЛОД- Методологија која е изработена од страна на Проектот за регионална програма за локална демократија во Западен Балкан (ReLOad), финансиран од Европската Унија и спроведен од UNDP.

- Надградување на знаењата, вештините и капацитетите на општинската администрација за унапредување на соработката со граѓанскиот сектор.
- Објавување и редовно ажурирање на регистар на НВО во Кавадарци кој ќе биде достапен јавно на веб страната на Општина Кавадарци.
- Објавување на сите повици и конкурси кои се однесуваат на граѓанските здруженија и фондација јавно на веб страната на Општина Кавадарци.
- Објавување на линкови на невладините организации на WEB страницата на Општина Кавадарци.
- Воспоставување на редовна комуникација на невладините организации преку организирање на најмалку една заедничка средба во месецот за сите невладини организации во Општина Кавадарци, за размена и координација на тековните активности, можноста за развивање на партнерство за адресирање на прашања од локално или регионално значење, охрабрување и поддршка на соработката во развојот на заеднички предлог проекти и акциони планови.

- Обука за менаџирање со проектен циклус - Обуки за сите НВО како да подготват проект, како да го реализираат, мониторинг и евалуација на проектот, проценка на ризиците, како да управуваат со тим на луѓе за успешно завршување на проектот. Овие обуки ќе се осврнат на анализа на потребите, целите, акциониот план, план за комуникација, и буџет.
- Директни консултации за подготовка на одредени настани.
- Зајакнување на партнерска соработка помеѓу Општина Кавадарци и здруженијата и фондациите со аплицирање за средства до други донатори, соработка која не би била само декларативна, а со заедничко вложување, односно кофинансирање и на двете страни, се со цел реализација на активности од заеднички интерес.
- Состаноци за поврзување со бизнис секторот и невладиниот сектор-Локалната самоуправа да ја има улогата на медијатор помеѓу НВО и Бизнис секторот во градот како и организирање на формален состанок за претставниците од бизнис и НВО секторот во Општина Кавадарци каде ќе имаат можност да се поврзат и да се запознаат меѓусебно, и да се информираат за тоа како заеднички можат да направат заемно корисни партнериства со интерес за пошироката заедница.
- Општина Кавадарци ќе обезбеди поддршка на здруженија и фондации преку ставање на располагање на сопствените човекови ресурси за давање на информации и стручна помош, со назначување на лице од општината кое ќе биде одговорно за комуникација со граѓанските здруженија и фондации како и за толкување на правна рамка која се однесува на ингеренциите на локалната самоуправа, а која е од интерес на здруженија и фондации.
- Општина Кавадарци ќе овозможи и други форми на делување, со што здруженијата на граѓани освен со финансиски средства ќе ги помага и со: покровителство; доделување награди и признанија; обезбедување стручна; техничка и други видови помош; организирање трибини, форуми и дебати за нивен интерес; потпомагање во организирање на манифестации;
- Организирање на средба со граѓанските организации, здруженија и фондации, со цел запознавање со условите од повикот за прекугранична соработка со Грција по програмата ИПА, и можноста за аплицирање и изнаоѓање на партнерска организација од грчка страна.
- Општина Кавадарци, по претходно доставено барање, а согласно сопствените потреби, им ги става на располагање општинската сала, регионалниот центар за невладини организации како и нејзината опременост за одржување на трибини, состаноци и други соодветни

активности кои се непосредно поврзани со делувањето на здруженијата и фондациите.

- Финансиска поддршка за младински организации на годишно ниво;
- Запознавање на младите со руралниот развој во својата општина;
- Поголема поддршка за младински културен центар во Кавадарци;
- Зголемување на свесноста кај младите за зачувување на локалната средина и свесноста од последиците од Ковид 19;
- Едукација на младите за традиционалните вредности.

Општина Кавадарци дава континуирана финансиска поддршка за реализација на активности и проекти на здруженијата и фондациите. Во Програмата за Развој на Невладиниот Сектор на општина Кавадарци за 2023 година се предвидени доделување на финансиски средства поделени во следните категории:

1. Јавен Повик за Невладини организации за 2023година

Општина Кавадарци ќе обезбеди финансиски средства за невладините организации за непречено функционирање преку распишување на Јавен Повик за распределба на средства за проекти и проектни активности за 2023 година со цел да се зајакне нивната ефикасност и придонес кон локалната заедница. Средствата во висина од вкупно 2.000.000,00 денари ќе бидат обезбедени од Буџетот на општина Кавадарци за 2023 година. Јавниот Повик ќе биде утврден според веќе усвоена ЛОД- Методологија која што е изработена од страна на Проектот за регионална програма за локална демократија во Западен Балкан (ReLOAD), финансиран од Европската Унија и спроведен од UNDP.

2. Стратешка област - Развој на вински туризам и семејни винарии

Општина Кавадарци е носител на туристичката понуда во тиквешкиот регион преку преставување и промовирање на голем број семејни винарии и дестилерии со специфични традиционални и автентични сорти на вина, ракија и други производи од грозје. Како стратешка област, истата има огромно значање за локалниот економски развој на општината и од затоа винариите и дестилериите од овој крај добиваат финансиска поддршка за реализирање на нивните активности за развој на лозарството и винарството. Во 2023 година општина Кавадарци финансиски ќе ги

поддржи Програмите на Здружение Тиквешки семејни винарии и Здружение Дестилерии од територијата на општина Кавадарци со финансиски средства во висина од 1.300.000,00 денари и истите ќе се предвидат во буџетот.

3. Поддршка на Здруженија на лица со посебни потреби

Општина Кавадарци континуирано ги поддржува здруженијата на лица со посебни потреби обезбедувајќи им ги потребните услови за учество во општеството како еднакви граѓани. Во буџетот за 2023 година општината има предвидено финансиски средства во висина од 1.000.000,00 денари.

4. Програма на “Младински центар“ за 2023 година –

Општина Кавадарци секоја година во буџетот предвидува средства за поддршка на програмата на Младинскиот Центар. Центарот секојдневно споредува активности од различен карактер наменети за млади и има за цел подобрување на благосостојбата на младините, воедно тие имаат место каде што можат да ги изразат совите предлози и идеи кои се од големо значење. Општина Кавадарци во буџетот за 2023 година ќе предвиди финансиски средства во висина од 600.000,00 денари за подршка на оваа програма.

Буџет за Реализација на Програмата

Табеларен приказ на расходи

	Трансфери до невладини организации	Буџет	Програма	Конто
1	Програма за НВО по Јавен повик	2.000.000,00 денари	ГА	463
2	Стратешка област - Развој на вински туризам (Семејни винарии и дестилерии)	1.300.000,00 денари		
3	Поддршка на Здруженија на лица со посебни потреби	1.000.000,00 денари		

4	Програма на Младински Центар	600.000,00 денари		
	Вкупно	4.900.000,00 денари		

Завршни Одредби

Програмата влегува во сила осмиот (8) ден од денот на објавувањето во “Службен Гласник на Општина Кавадарци”.

Бр.08- 7742/30
22.12.2022 година
К а в а д а р ц и

СОВЕТ НА ОПШТИНА КАВАДАРЦИ
Претседател,
д-р Стојанчо Рамов